

Historyczne widoki i plany Krakowa - Plany z XX wieku i współczesne

2010-07-19

URZĘDOWY PLAN MIASTA KRAKOWA - 1944 r.

Opracowany i wydany przez Niemców wielkoformatowy plan obrazuje nowe, po przyłączeniach w 1941 r., granice Krakowa. Kraków, mimo toczącej się wojny, jest rozbudowywany, jako stolica niemieckiego Nebenland ("kraju peryferyjnego"), oficjalnie General Gouvernement. Miało to być wzorcowe miasto niemieckie na wschodzie, bowiem Niemcy uważali je za "urdeutsche Stadt Krakau" - prastare miasto niemieckie. Niemcy realizują niektóre polskie projekty, powstałe przed wojną (z planu urbanistycznego Dziewońskiego). Tworzą dla osadników niemieckich dzielnicę mieszkaniową "Nur für Deutsche", której oś tworzyła nowa ulica magistralna Reichstrasse (dzisiejsza ul. Królewska). Ze względu na wojnę z Rosją rozbudowują infrastrukturę komunikacyjną: m. in. powstała mała obwodnica - okrężna linia kolejowa z zachodu na wschód omijająca Dworzec Główny, w 1944 r. zakończono budowę drogi obwodowej na wschód, od Matecznego do Wielickiej (dzisiejsza ul. H. Kamieńskiego). Totalitarne wizje urbanistyczne spowodowały przekształcenia na samym Wzgórzu Wawelskim, oficjalnej rezydencji generalnego gubernatora Hansa Franka, m. in. powstał budynek administracyjny w stylu III Rzeszy, istniejący do dziś jako siedziba Dyrekcji Zamku Królewskiego. Wyróżniający się obiekt niemiecki, zachowany do naszych czasów (obecnie Kolegium Polonijne UJ) to monumentalna rezydencja "zamku nad Renem" w Przegorzałach, zbudowana na wapiennej skale, w pobliżu przedwojennej posiadłości architekta A. Szyszko-Bohusza (podarowana przez Franka szefowi SS, zbrodniarzowi wojennemu H. Himmlerowi).

Reprodukcja ze zbiorów prywatnych.

[Powrót](#)